

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1944

Vragen van de leden **Tony van Dijck** en **Maeijer** (beiden PVV) aan de Ministers van Financiën en van Buitenlandse Zaken over *de berichten dat Nederland miljarden minder ontvangt en meer mag betalen aan de EU*. (ingezonden 2 februari 2022).

Antwoord van Minister **Kaag** (Financiën) en Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 2 maart 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de berichten «Nederland krijgt waarschijnlijk ruim een miljard minder uit Brusselse coronapot»?¹ en «Klimaatfonds Timmermans kan Nederlandse EU-afracht met 1 miljard verhogen?»²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u toelichten waar de herberekening van het Coronaherstelfonds precies op gebaseerd is? Kan het bedrag dat Nederland uit het EU-fonds zal ontvangen ook nog wijzigen na het indienen van het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan?

Antwoord 2

Zoals is aangegeven in de brief van 27 januari jl.³ is deze aangepaste raming van het Coronaherstelfonds gebaseerd op de Herfstaming 2021 van de Europese Commissie. De Europese Commissie zal uiterlijk op 30 juni a.s. de definitieve omvang van alle landenveloppes vaststellen, zoals is bepaald in de RRF-verordening. Op basis van het huidige geplande tijdspad voor het Nederlandse Herstel- en Veerkrachtplan, waarbij indiening in Brussel is voorzien voor eind augustus, zal dat plan gebaseerd zijn op de definitieve verdeling en derhalve niet meer wijzigen.

¹ FD, 27 januari 2022 (<https://fd.nl/politiek/1428460/nederland-krijgt-veel-minder-uit-eu-fonds-k1a2caJZ96EL>)

² AD, 28 januari 2022 (<https://www.ad.nl/politiek/nog-ee-europese-tegenvaller-op-komst-1-1-miljard-hogere-afracht~adefd68c/>)

³ Verslag van de Eurogroep en Ecofinraad van 17 en 18 januari 2022 te Brussel, Kamerstuk 21 501-07, nr. 1809

Vraag 3

Kunt u een update geven van hoeveel elke lidstaat bijdraagt aan en ontvangt uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) aan giften en leningen? Welke lidstaten maken aanspraak op hogere of lagere giften als gevolg van een lagere of hogere economische groei dan verwacht en om hoeveel gaat het precies?

Antwoord 3

Onderstaande tabel geeft de eerste voorlopige raming van de ontvangsten gebaseerd op de herfstaming 2020 van de Europese Commissie, die als annex is opgenomen bij de RRF-verordening. Daarnaast is een eigen interne berekening weergegeven voor de omvang van de enveloppen op basis van de herfstaming 2021 van de Europese Commissie. Het betreft hier een raming van alleen de subsidies. De Europese Commissie zal in juni de definitieve landenenvolpess daarvan vaststellen op basis van de op dat moment beschikbare realisatiecijfers voor het bruto binnenlands product in 2020 en 2021. Voor de leningen zijn geen landenenvolpess als zodanig vastgesteld. Voor elke lidstaat geldt dat zij maximaal aanspraak kan maken op leningen tot een hoogte van 6,8% van het nationale bbp. Voor wat betreft de bijdrages van de lidstaten aan het RRF is er geen nieuwe raming beschikbaar. In de laatste kolom is een voorlopige raming opgenomen van de bijdrage die lidstaten moeten betalen voor het subsidiedeel van het RRF, op basis van de geraamde BNI-sleutel voor 2022. De uiteindelijke bijdrage zal afhangen van welke nieuwe Eigen Middelen zullen worden ingevoerd om de leningen die voor het RRF worden aangegaan af te lossen.

Land	Enveloppe RRF oorspronke- lijke raming (EUR mrd)	Nieuwe raming (EUR mrd)	Vershil (EUR mrd)	Raming van de bijdrage per lidstaat op basis van BNI-sleutel 2022 (EUR mrd)
België	5,9	4,5	- 1,4	11,5
Bulgarije	6,3	5,9	- 0,4	1,5
Tsjechië	7,1	7,6	0,5	5,3
Denemarken	1,6	1,4	- 0,1	8,0
Duitsland	25,6	27,6	2,0	85,6
Estland	1,0	0,9	- 0,1	0,7
Ierland	1,0	0,9	- 0,1	7,1
Griekenland	17,8	18,2	0,4	4,2
Spanje	69,5	76,7	7,1	29,6
Frankrijk	39,4	37,9	- 1,4	59,0
Kroatië	6,3	5,7	- 0,6	1,3
Italië	68,9	68,3	- 0,6	42,1
Cyprus	1,0	0,9	- 0,1	0,5
Letland	2,0	1,8	- 0,1	0,7
Litouwen	2,2	2,1	- 0,1	1,2
Luxemburg	0,1	0,1	0,0	1,1
Hongarije	7,2	5,8	- 1,3	3,5
Malta	0,3	0,4	0,1	0,3
Nederland	6,0	4,7	- 1,3	19,9
Oostenrijk	3,5	3,8	0,3	9,4
Polen	23,9	22,8	- 1,0	12,8
Portugal	13,9	15,5	1,6	5,1
Roemenië	14,2	12,2	- 2,0	5,6
Slovenië	1,8	1,5	- 0,3	1,2
Slowakije	6,3	5,6	- 0,8	2,3
Finland	2,1	1,9	- 0,2	5,9
Zweden	3,3	3,3	0,0	12,6

Vraag 4

Kunt u tevens per lidstaat aangeven hoeveel reeds is uitgekeerd uit de RRF en hierbij onderscheid maken tussen leningen en giften?

Antwoord 4

De Europese Commissie heeft een actueel overzicht van deze informatie beschikbaar op haar website, te vinden op https://ec.europa.eu/economy_finance/recovery-and-resilience-scoreboard/disbursements.html. Daarnaast krijgt uw Kamer elk kwartaal een overzicht van de uitbetaling van subsidies en leningen uit het RRF. Meest recente overzicht hiervan is terug te

vinden in bijlage 2 bij de brief van 31 januari jl.⁴ met het overzicht tot en met het vierde kwartaal van 2021.

Onderstaand het overzicht zoals te vinden op bovengenoemde website van de Europese Commissie op 2 februari jl.

Land	Datum	Soort uitkering	Omschrijving betalingsverzoek	Bedrag (EUR)
Finland	21/01/2022	Grants	Pre-Financing	271,094,341
Romania	13/01/2022	Loans	Pre-Financing	1,942,479,890
Spain	27/12/2021	Grants	1st Payment	10,000,000,000
Estonia	17/12/2021	Grants	Pre-Financing	126,008,898
Malta	17/12/2021	Grants	Pre-Financing	41,132,454
Romania	02/12/2021	Grants	Pre-Financing	1,851,159,668
Slovakia	13/10/2021	Grants	Pre-Financing	822,716,227
Austria	28/09/2021	Grants	Pre-Financing	449,981,847
Croatia	28/09/2021	Grants	Pre-Financing	818,406,049
Czechia	28/09/2021	Grants	Pre-Financing	914,640,681
Slovenia	17/09/2021	Grants	Pre-Financing	231,000,547
Latvia	10/09/2021	Grants	Pre-Financing	237,380,000
Cyprus	09/09/2021	Grants	Pre-Financing	130,772,986
Cyprus	09/09/2021	Loans	Pre-Financing	26,041,600
Denmark	02/09/2021	Grants	Pre-Financing	201,682,144
Germany	26/08/2021	Grants	Pre-Financing	2,250,000,000
France	19/08/2021	Grants	Pre-Financing	5,117,881,402
Lithuania	17/08/2021	Grants	Pre-Financing	289,145,365
Spain	17/08/2021	Grants	Pre-Financing	9,036,636,649
Italy	13/08/2021	Grants	Pre-Financing	8,954,466,787
Italy	13/08/2021	Loans	Pre-Financing	15,938,235,352
Greece	09/08/2021	Grants	Pre-Financing	2,310,092,538
Greece	09/08/2021	Loans	Pre-Financing	1,654,580,060
Belgium	03/08/2021	Grants	Pre-Financing	770,113,932
Luxembourg	03/08/2021	Grants	Pre-Financing	12,136,030
Portugal	03/08/2021	Grants	Pre-Financing	1,807,948,257
Portugal	03/08/2021	Loans	Pre-Financing	350,870,000

Vraag 5

Wanneer kan de Kamer het concept-Herstel- en Veerkrachtplan tegemoet zien?

Antwoord 5

Zoals ik heb aangegeven in het verslag van de Eurogroep van 17-18 januari jl.⁵, zal ik in het eerste kwartaal van dit jaar een eerste conceptplan met uw Kamer delen.

Vraag 6

Bent u bekend met het gegeven dat Nederland al jarenlang een van de grootste nettobetalers van de Europese Unie is?

Antwoord 6

Ja. Het kabinet geeft jaarlijks een overzicht van de netto betalingsposities van EU-lidstaten in de begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Hieruit blijkt dat Nederland één van de grootste nettobetalers aan de EU-begroting is. De netto-betalingspositie geeft echter geen volledig beeld van de kosten en baten van de EU.⁶

Vraag 7

Bent u bereid om in Brussel aan te geven dat Nederland niet zal instemmen met een hogere EU-afdracht? Zo ja, wanneer gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Gelet op de context van vraag 1, is het kabinet terughoudend over hogere afdrachten voor het Social Climate Fund. Dit is nader toegelicht in het BNC-fiche over het Commissievoorstel tot wijziging van het EU Meerjarig

⁴ Overzicht uitbetaling RRF (Recovery and Resilience Facility) vierde kwartaal 2021, Kamerstuk 21 501-07, nr. 1810

⁵ Kamerstuk 21 501-07, nr. 1809

⁶ Zie ook het CPB rapport «Handelsbaten van de EU en de interne markt»

Financieel Kader 2021–2027⁷. Het kabinet zal dit integraal beoordelen in samenhang met de Nederlandse inzet voor het Fit-for-55-pakket en deze bezien in de context van de bredere klimaatambities en de inzet op kostenefficiëntie en evenwichtige kostenverdeling van maatregelen.

Vraag 8

Indien u niet van plan bent om in Brussel aan te geven dat Nederland niet zal instemmen met een hogere EU-afracht, hoe legt u dit dan uit aan de Nederlandse belastingbetalers die steeds vaker niet kunnen rondkomen omdat vaste lasten zoals boodschappen, huren en energie onbetaalbaar worden terwijl dit kabinet hun zuurverdiende belastinggeld met bakken richting Brussel verscheept?

Antwoord 8

Het kabinet is voorstander van een effectief en ambitieus Europees klimaatbeleid. Een Europese aanpak voor het klimaatbeleid is vaak (kosten)effectiever dan een nationale aanpak en zorgt voor een gelijk spelveld, waardoor wegleffecten kunnen worden beperkt en de concurrentiepositie van bedrijven wordt beschermd. Het kabinet richt zich nu eerst op een inhoudelijk ambitieuze uitkomst van de Europese klimaatonderhandelingen. Eventuele gevolgen voor de Nederlandse EU-afrachten zal het kabinet in het licht van het totale pakket beoordelen.

Bestaand beleid richt zich op een zo kosteneffectief mogelijke transitie, waarbij negatieve sociaaleconomische effecten zoveel mogelijk worden geadresseerd door middel van algemeen sociaal beleid. Dit doet het kabinet door onder andere jaarlijks integraal te kijken naar de koopkracht en waar nodig maatregelen te nemen om de koopkrachtontwikkeling bij te sturen.

Vraag 9

Op welke wijze en wanneer zal er worden besloten over de herziening van de Verordening Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021–2027? Kunt u de Kamer een overzicht sturen van de financiële gevolgen die deze herziening heeft voor andere EU-lidstaten, en hoe deze berekeningen tot stand zijn gekomen?

Antwoord 9

Besluitvorming over de voorgestelde herziening van het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 (hierna: MFK) is afhankelijk van de uitkomsten van de gesprekken over het *Social Climate Fund* (SCF) in de bredere context van het Fit-for-55-pakket. De Raad besluit over wijziging van het MFK met unanimiteit, na goedkeuring door het EP.

Het voorstel voor aanpassing van het MFK bestaat uit twee onderdelen. Ten eerste een verhoging van de plafonds in verband met het door de Commissie voorgestelde *Social Climate Fund* (SCF) en ten tweede een automatisch aanpassingsmechanisme in verband met vervroegde aflossingen van leningen in het kader van het EU herstelinstrument (NextGenerationEU; NGEU). De financiële consequenties van het voorstel ter financiering van het SCF bedragen 23,7 miljard euro voor de jaren 2025 t/m 2027 onder het huidige MFK (in lopende prijzen). De verwachte financiële gevolgen van het voorstel van de Europese Commissie per lidstaat zijn weergegeven in de tabel hieronder. De tabel hieronder is in lopende prijzen. In het BNC-fiche⁸ over de MFK-aanpassing is voor het Nederlandse aandeel voor 2026 en 2027 abusievelijk het bedrag in prijzen 2018 opgenomen. Hierdoor zijn de geraamde kosten in lopende prijzen voor Nederland niet ca. 1,1 mld. maar ca. 1,4 mld. euro. Deze financiële gevolgen zijn berekend op basis van het verwachte relatieve bni-aandeel van de lidstaten ten opzichte van het totale EU-bni voor de jaren 2025–2027.

⁷ BNC-fiche Herziening verordening MFK 2021–2027

⁸ BNC-fiche Herziening verordening MFK 2021–2027

Tabel: financiële gevolgen voorstel SCF per lidstaat in mln. euro's (lopende prijzen).

lidstaat	2025	2026	2027
BE	84	360	352
BG	12	50	49
CZ	40	174	172
DK	60	256	252
DE	635	2.710	2.649
EE	5	23	23
IE	55	238	235
EL	30	128	125
ES	215	919	901
FR	429	1.833	1.798
HR	9	40	40
IT	303	1.286	1.252
CY	4	16	16
LV	6	25	25
LT	9	39	38
LU	8	35	34
HU	28	121	121
MT	2	11	11
NL	146	623	610
AT	71	305	301
PL	101	441	441
PT	37	157	154
RO	45	196	196
SI	9	40	40
SK	18	79	79
FI	43	185	181
SE	95	410	405
totaal EU	2.500	10.700	10.500

De omvang van de voorgestelde jaarlijkse automatische aanpassing van het MFK voor de vervroegde aflossing van NGEU-leningen is niet op voorhand bekend, omdat deze aanpassing gebaseerd wordt op de opbrengsten van de nieuwe eigen middelen die de Europese Commissie heeft voorgesteld. Wel wordt de verhoging gemaximeerd op 15 miljard euro per jaar en wordt deze in 2027 verminderd met 8 miljard euro. Omdat de precieze omvang niet op voorhand bekend is, onder andere omdat de verdeling over de lidstaten en de opbrengst van de voorgestelde nieuwe eigen middelen nog niet bekend is en omdat nog niet duidelijk is welke nieuwe eigen middelen daadwerkelijk ingevoerd worden, kan een overzicht van de financiële gevolgen per lidstaat van dit deel van het voorstel van wijziging van het MFK nu niet worden gegeven.

Vraag 10

Bent u bereid om, zolang we nog in de Europese Unie zitten, in te zetten op een verlaging van de Nederlandse afdracht?

Antwoord 10

Het kabinet zet in op een prudente ontwikkeling van de EU-begroting, met meer aandacht voor beleidsterreinen die voor Nederland prioritair zijn.